

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO KULTURE
UPRAVA ZA ZAŠTITU KULTURNE BAŠTINE
Klasa: UP/I-612-08/17-06/0023
Urbroj: 532-04-01-03-02/3-17-1
Zagreb, 14. ožujka 2017.

Ministarstvo kulture na temelju članka 12. stavka 1. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara („Narodne novine“, broj 69/99, 151/03, 157/03, 100/04, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14) i članka 20. stavaka 1. i 2. Pravilnika o obliku, sadržaju i načinu vođenja Registra kulturnih dobara Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 89/11 i 130/13) donosi

RJEŠENJE

1. Utvrđuje se da **gajeta imena „Cicibela“ u vlasništvu Marina Mijata, Biograd na Moru**, ima svojstvo kulturnoga dobra.
2. Za kulturno dobro iz točke 1. ovoga Rješenja utvrđuje se sljedeći sustav mjera zaštite:
 - Predmetno kulturno dobro imatelj je dužan držati u odgovarajućim sigurnosnim i mikroklimatskim uvjetima;
 - Zaštitni i drugi radovi na predmetnome kulturnom dobru mogu se poduzeti samo uz prethodno odobrenje nadležnoga tijela;
 - imatelj kulturnoga dobra dužan je provoditi sve mjere zaštite koje se odnose na održavanje predmetnoga kulturnog dobra, a koje odredi nadležno tijelo;
 - imatelj kulturnoga dobra dužan je o svim promjenama na predmetnome kulturnom dobru, oštećenju ili uništenju, te o nestanku ili krađi predmetnoga kulturnog dobra odmah obavijestiti nadležno tijelo;
 - imatelj kulturnoga dobra dužan je osigurati dostupnost dobra javnosti;
 - imatelj kulturnoga dobra dužan je omogućiti istraživanje dobra, primjereno dokumentiranje u svim oblicima i načinima suvremenog bilježenja, te stručno i znanstveno vrednovanje;
 - imatelj kulturnoga dobra dužan je popularizirati i promovirati kulturno dobro održavanjem stručnih skupova, putem elektroničkih medija, audio i video zapisa i na drugi način;
 - predmetno kulturno dobro ili njegovi dijelovi, sukladno odredbi članka 67. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara ne mogu se iznijeti iz zemlje osim uz posebno odobrenje nadležnoga tijela u slučajevima predviđenim člankom 68. toga Zakona;
 - predmetno kulturno dobro može se prodati samo pod uvjetima iz članka 36.- 40. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.
3. Predmetno kulturno dobro upisat će se u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske – Listu zaštićenih kulturnih dobara pod brojem **Z-6903**, a upis će se objaviti u „Narodnim novinama“.
4. Žalba ne odgađa izvršenje ovoga Rješenja.

O b r a z l o ž e n j e

Gajeta „Cicibela“ primjer je prvog izvornog tipa betinske gajete, ravne kolumbe i dritog rebra, robustan je i vrlo stabilan brod. Prova mu je prilično visoka a krma tek nekoliko centimetara niža. Duga je 7,70 m, široka 2,80 m, visine 1,00 m, bruto tonaže 2,67 t. Izgrađena je 1931. g. u škveru kalafata Jere Filipija – Tošulova. Umijeće izgradnje betinske gajete, od sredine 18. st. do danas ostalo je relativno nepromijenjeno te je registrirano kao nematerijalno kulturno dobro. Izvorno je betinska gajeta bila težački brod. Poznato je da su Murterinci i

Betinjani još u 17. st. obrađivali posjede na kornatskom otočju, te je gajeta od svojih početaka prilagođena potrebama lokalnog stanovništva. Niti jedna obitelj nije mogla normalno funkcionirati bez broda, štoviše, gajeta je bila član obitelji i to onaj najvažniji, kojeg bi se u svemu prvog namirilo. Ovaj brod je imao primarnu funkciju transporta raznih vrsta tereta (hrane, poljoprivrednih proizvoda, životinja, materijala za gradnju kuća i sl.), kao i funkciju ribarskog broda. Gajeta je bila i obiteljski brod, svi članovi obitelji, i žene i djeca i stari, morali su znati njome upravljati. Iz tog razloga morala je biti spoj nekoliko brodova u jednom, a takav spoj su mogli stvoriti samo lokalni majstori, oni koji su bili najbolje upućeni u životne potrebe tamošnjeg stanovništva. Samo su oni mogli „inžinjirati“ brod koji je ni velik ni mali, ni težak ni lagan, otvoren i zatvoren, izvršnih navigacijskih sposobnosti i konstruktivno čvrst.

Betinska brodogradnja razlikuje se od drugih brodogradnji tipološki istih ili sličnih brodova, te posjeduje svoj prepoznatljiv „rukopis“ ili „pečat“. Neke od tipičnih, prepoznatljivih karakteristika betinskih gajeta su hvatišta vesala (sohe) karakterističnog „U“ oblika. Prepoznatljiv detalj je i „skala“ na pramcu, element koji je olakšavao ulazak ljudi na brod, posebice na nepristupačnim, stjenovitim dijelovima obale. Još jedna posebnost je i „kantun“ na mankulu, što je najteži dio broda za izradu, zbog krivljenja opasa u krmenom kvartiru.

Gajeta „Cicibela“ rekonstruirana je i obnovljena u škveru „Čiro“ zahvatom koji je započeo 2004. g. i trajao sedam godina. Nakon rekonstrukcije očuvano je 30% izvornih dijelova rebara odnosno jedna petina izvornih dijelova broda. Danas se koristi u funkciji Muzeja betinske drvene brodogradnje kao vanjski ekspanat.

Gajeta „Cicibela“ iznimno je vrijedna u kontekstu očuvanja tradicijskog umijeća gradnje betinske gajete, budući da se radi o posljednjem sačuvanom primjerku izvornog tipa betinske gajete.

Na osnovi predočene dokumentacije i iznesenih činjenica Stručno povjerenstvo za utvrđivanje svojstva kulturnoga dobra, na sjednici održanoj 2. veljače 2017. godine, utvrdilo je da **gajeta imena „Cicibela“ u vlasništvu Marina Mijata, Biograd na Moru**, ima svojstvo kulturnoga dobra u smislu članka 8. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara te se, sukladno članku 12. stavku 4. istoga Zakona, određuje upis u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske – Listu zaštićenih kulturnih dobara.

Sukladno članku 12. stavku 4. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, točkom 2. izreke ovoga Rješenja utvrđen je sustav mjera zaštite predmetnoga kulturnog dobra, a točkom 3. i obveza upisa predmetnoga kulturnog dobra u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske – Listu zaštićenih kulturnih dobara.

Sukladno članku 12. stavku 5. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, žalba protiv ovoga Rješenja ne odgađa njegovo izvršenje.

Iz navedenih razloga riješeno je kao u izreci.

Uputa o pravnome lijeku:

Protiv ovoga Rješenja može se izjaviti žalba Povjerenstvu za žalbe pri Ministarstvu kulture u roku od 15 dana od dana primitka ovoga Rješenja. Žalba se predaje ovom tijelu neposredno ili šalje poštom preporučeno, a može se izjaviti i u zapisnik. Na žalbu se sukladno članku 9. stavku 2. točka 29. Zakona o upravnim pristojbama („Narodne novine“ broj 115/16), ne plaća upravna pristojba.

POMOĆNIK MINISTRICE
Davor Trupković, dipl. ing. arh.

Dostaviti:

1. Marino Mijat, I. G. Kovačića 10, 23210 Biograd na Moru UO
2. Muzej betinske drvene brodogradnje, Vladimira Nazora 7, 22244 Betina UO
3. Udruga „Betinska gajeta 1740“, Trg na moru bb, 22244 Betina UO
4. Općina Tisno, Uska ulica, 22240 Tisno UO
5. Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Ulica Josipa Runjanina 2, 10000 Zagreb
 - Konzervatorski odjel u Šibeniku, Šibenik, Stube Jurja Čulinovića 1/III
 - Odjel za Registar kulturnih dobara, ovdje
 - Pismohrana, ovdje